

Terry Pratchett

# ASAYIŞ BERKEMAL

BİR DİSKDÜNYA® ROMANI



Deji

“Mizah, ciddi bir iştir.”

Terry Pratchett

1948 yılında İngiltere’de doğan Sör Terry Pratchett, çağdaş fantezi ve mizah edebiyatının önde gelen isimlerinden biri. Hayalgücü, Büyük A’Tuin’in zihni kadar geniş; kalemi ise Rincewind’in cesareti kadar bükülgen olan Terry Pratchett’ın yarattığı DiskDünya evrenine ait, 41 roman ve irili ufaklı yan kitaplar var. Bunlar dışında; 2010 İngiliz Yazarlar Ödülü sahibi *Ulus* ile, çocuklara yönelik yazdığı *Johnny Maxwell* serisi de yazarın külliyatını süslüyor. Ayrıca DiskDünya’ya ait *Muhteşem Maurice* ve *Değişmiş Fareleri* ile 2001 yılında, İngiltere’nin en saygın çocuk edebiyatı ödülü olan *Carnegie Madalyası*’nı da kazandı.

Kendisine dünya çapında şöhret getiren ve devasa bir hayran kitlesi kazandıran DiskDünya serisi, film ve dizilere; tiyatro, radyo ve bilgisayar oyunlarına uyarlandı. Pratchett’ın eserleriyle sayısız ödül kazanmış olması yetmezmiş gibi, adına verilen bir de “ilk kitap ödülü” var.

*Pterry*, 2015 yılında ne yazık ki boyut değiştirerek hayranlarını ve yarattığı dünyayı öksüz bıraktı. Fakat bugün hâlâ aramızda dolaştığını rivayet edenler de az değil. Büyünün gücüyle tabii.

Terry Pratchett, halen İngiltere’de ‘kitabı raflardan en çok araklanan yazarlar listesi’nde başı çekiyor.

[www.terrypratchett.co.uk](http://www.terrypratchett.co.uk)

## ASAYIŞ BERKEMAL

© 2017, Tudem Yayın Grubu  
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 1993, Terry and Lyn Pratchett

İlk baskı 1993 yılında, İngiltere’de *Men at Arms* adı ile  
Colin Smythe Ltd tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları Victor Gollancz Ltd/Orion Publishing Group ile  
anlaşılabilir olarak AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

**YAZAR:** Terry Pratchett  
**TÜRKÇELEŞTİREN:** Niran Elçi  
**EDİTÖR:** Ümit Mutlu  
**DİZİ EDİTÖRÜ:** Burhan Düzçay  
**KAPAK GÖRSELİ:** Josh Kirby  
**KAPAK TASARIMI:** Burak Tuna  
**GRAFİK UYGULAMA:** Aynur Sarıbüyük

**BASKI VE CİLT:** Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.  
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara  
Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Ağustos 2018 (2000 adet)

ISBN: 978-605-2349-29-8  
Yayınevi sertifika no: 11945  
Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni  
olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde  
elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.nin tescilli markasıdır.

Terry Pratchett

ASAYIŞ  
BERKEMAL

---

BİR DİSKDÜNYA® ROMANI - 15

Delü



Ankh-Morpork Şehir Muhafızları (Gece Bekçileri) Teşkilatı'ndan Onbaşı Havuç, gecelik entarisi içinde oturdu, kurşunkalemını aldı, ucunu şöyle bir emdi ve sonra yazmaya başladı:

“Sevgili Annecim ve Babacım,

Eh, bu sefer Turnayı gözünden vurdum çünkü, beni Onbaşı yaptılar!! Artık ayda Beş Dolar daha fazla alacağım artı yeni bir yeleşim oldu, üstelik ikişeritli. Bir de yeni bir bakır rozet! Bu Büyük bir sorumluluk!! Sebebini sorarsanız yeni bekçiler alındı çünkü, Ataerk ki daha önce anlattığım gibi şehrin hükümdarıdır, Teşkilatın, Şehrin etnik renklerini yansıtmaması gerektiğini kabul etti...”

Havuç bir an durdu ve yatak odasının küçük, tozlu penceresinden dışarı, nehrin üzerine yayılan akşam ışığına baktı. Sonra yine kâğıdın üzerine eğildi.

“...ki ben bunu Çok İyi anlamıyorum ama galiba, cüce Kazankap Gümbüryel'in Kozmetik Boya Fabrikasıyla bir alakası var. Bir de Yüzbaşı Vimes ki mektuplarımda size, sık sık

ondan bahsetmiştim, Evlenip teşkilattan ayrılacak ve Asil bir Beyfendi olacak ve elbette ona Eniyi Dileklerimizi sunuyoruz çünkü Bildiğim Her Şeyi bana o öğretti ama kendi kendime öğrendiğim kısımlar, hariç. Ona Süpriz Bir Hediye almak için para topladık ve ben de dedim ki, ona şu cinsiz çalışan saatlerden alalım ve içine de 'Eski Dostların, Gece Bekçilerinden Gecegündüz Kullanman İçin' yazalım dedim, buna Espiri diyorlar, yani şakacı laflar. Yeni Yüzbaşı kim olacak bilmiyorum, Çavuş Colon diyor ki onu Yüzbaşı yaparlarsa istifa edermiş ve, Onbaşı Nobbs ise..."

Havuç yine pencereden dışarı baktı. Geniş, dürüst alnını kıvrıştırarak Onbaşı Nobbs hakkında söyleyecek olumlu bir şey düşünmeye çalıştı.

"...şimdiki Rölüne daha uygun ve ben de teşkilata daha yeni girdim sayılır. Bu yüzden Bekleyip Göreceğiz..."

Pek çok şey gibi bu da bir ölümle başladı. Ve bir cenaze töreniyle. Bir bahar sabahıydı; yere çökmüş sis tabakası o kadar yoğundu ki mezar için açılan çukura akıyordu. Tabut, bu sis bulutunun içine indirildi.

Çukurdan çıkarılan toprak yığınının üzerine oturmuş küçük, grimsi bir sokak köpeği duygusuzca töreni izliyordu. O kadar çok sayıda köpek hastalığı taşıyordu ki tozdan bir haleyle çevriliydi.

Yaşlı kadın akrabalar ağladı. Ama Edward O'lüm hiç ağlamadı. Bunun üç sebebi vardı. O en büyük oğuldu, Otuz Yedinci Lord O'lüm'dü ve bir O'lüm'ün ağlaması, Olur Şey Değildi. Son-

ra, Edward bir suikastçıydı –yeni mezun olmuştu, diplomasının mürekkebi bile daha kurumamıştı– ve suikastçılar, ölüm karşısında ağlamazdı; zira aksi hâlde, ağlamadan duramazlardı. Ve Edward, öfkeliydi. Aslında, öfkeden köpürüyordu.

Bu fakir cenaze törenini düzenlemek için borç almak zorunda kalmıştı ve bu yüzden öfkeden köpürüyordu. Hava durumu yüzünden öfkeden köpürüyordu. Bu mezarlığın sıradanlığı yüzünden öfkeden köpürüyordu. Böyle bir durumda bile şehrin arka plan gürültüsünün hiç dinmemesi yüzünden öfkeden köpürüyordu. Tarihe karşı öfkeden köpürüyordu.

Bu şekilde olmamalıydı.

Bu şekilde *olmuş* olmamalıydı.

Nehrin karşı yakasındaki devasa Saray’a baktı ve öfkesi burgu gibi burularak bir lense dönüştü.

Edward, Suikastçılar Loncası’na gönderilmişti. Sosyal sınıfları, zekâlarından daha yüksek olanlar için en iyi okul orasıydı. Soytarlık eğitimi almış olsa hicvi icat ederdi ve Ataerk hakkında tehlikeli espriler patlatırdı. Hırsızlık eğitimi almış olsa\* Saray’a girerdi ve Ataerk’ten çok değerli bir şey çalardı.

Ama o, suikastçılık eğitimi almıştı...

O akşam O’lüm, mülklerinden kalan her şeyi satıp savdı ve yeniden lonca okuluna yazıldı.

Lisansüstü eğitimi için.

Ve lonca tarihinde bir ilki gerçekleştirerek, tam notla mezun oldu. Üstleri bile onu, “dikkatle izlenmesi gereken biri” olarak tarif ediyordu. Tercihen, çok uzaktan...

Edward’da, suikastçıları bile huzursuz eden bir şeyler vardı...

---

\* Ki hiçbir beyefendi, bir hırsız olarak eğitilmeyi aklına bile getirmezd.



Mezarlıkta, mezarıcı, baba O'lüm'ün ebedi istirahatgâhına toprak doldurmaya devam ediyordu. Adam, kafasının içinde düşünceler olduğunu fark etti. Şöyle ilerliyorlardı:

Bu tarafa bir parça kemik atma olasılığın var mı? Yok yok, bu yakışksız oldu. Hiç söylemedim farz et. Ama senin şu zamazinda, şu sefertası şeysinde, çok güzel, biftekli sandviçler var. Neden bi' tanesini şu küçük, tatlı köpeciğe vermiyorsun?

Adam küreğine yaslandı ve çevresine bakındı.

Küçük, gri sokak köpeği dikkatle onu izliyordu.

“Hav?” dedi köpek.

Aradığı şeyi bulması beş ay sürdü Edward'ın. Ne aradığını *bilmediği* için, hatta aradığı şeyin ne olduğunu onu ancak bulduğunda anlayacağını bildiği için, arayışı sürekli baltalandı. Edward kadere çok inanırdı. Bu tür insanlar böyledir.

Lonca kütüphanesi, şehirdeki en büyük kütüphanelerden biriydi; belli bazı konularda ise *en* büyüğüdü. Ve o belli konular, insan hayatının üzücü kısalığı ve onu daha da kısaltacak yollarla ilgiliydi genellikle.

Edward o kütüphanede çok zaman geçiriyordu; çoğunlukla bir merdivenin tepesinde ya da tozların içinde.

Silahlar hakkında, bilinen her eseri okumuştı. Ne aradığını bilmiyordu. Ama aradığını, arbalet balistiği hakkında yazılmış son derece sıkıcı ve yanlış bir tezin sayfalarının kenarındaki bir notta buldu. Notu dikkatle kopyaladı.

Edward tarih kitapları arasında da epey zaman geçirdi. Sui-kastçılar Loncası, seçereli beyefendilerden oluşan bir topluluktu ve o tür insanlar, kayıtlı tarihi, bir tür envanter defteri olarak kullanırdı. Lonca kütüphanesinde, çok sayıda kitabın yanı sıra

koskoca bir de kral ve kraliçe portreleri galerisi\* vardı. Edward O'lüm, onların aristokrat suratlarını kendi suratından daha iyi tanıyordu, çünkü ögle aralarını hep orada geçiriyordu.

Çok daha sonraları, Edward'ın tam da bu aşamada kötü etkiler altına girdiği söylendi. Ama Edward O'lüm'ün hayatının sırrı şuydu ki, o hiçbir zaman hiçbir dış etki altına girmemişti; tabii bütün o ölü kralları saymazsanız. O yalnızca, kendi etkisi altına girmişti.

İnsanlar *bunu* yanlış anlıyor işte. Işın biyolojik yanı ayrı tutulursa, bireyler, insan ırkının, aidatlarını düzenli olarak ödeyen doğal üyeleri *değildir*. Brown hareketi yoluyla toplumun içinde oradan oraya sekmeleri ve bu mekanizma aracılığıyla birbirlerine sürekli... eh... insan olduklarını hatırlatmaları gerekir.

Edward'ın farkı, onun gibi insanlarda sık sık karşılaşıldığı gibi, toplum içindeki insanlara çarparken, aynı zamanda döne döne *kendi içine* doğru da düşmesiydi.

Herhangi bir planı yoktu. Saldırı altında olduğunu hisseden insanların hep yaptığı gibi, savunması kolay bir pozisyona çekilmişti; yani geçmişe saklanmıştı.

Ama bir gün öyle bir şey oldu ki, akvaryumunda pleziyozor gören bir tarihöncesi kertenkele araştırmacısı gibi etkilendi.

Sıcak bir akşamdı. Bütün gününü merhum bir ihtişamın içinde geçirdikten sonra, gözlerini kırpıştıra kırpıştıra gün ışığına çıkmıştı ve uzak geçmişten bir simanın, dostane bir tavırla sağa sola selam vererek oradan geçmekte olduğunu görmüştü.

Edward kendini tutamamıştı.

“Hey, sen!” demişti. “Sen k-imsin?”

---

\* Tabloların altındaki küçük, mütevazı plakalara, kral ve kraliçelerin isimleri değil, onları öldüren kişinin ismi yazılmıştı. Ne de olsa burası *suikastçıların* portre galerisiydi.

Geçmiş, “Onbaşı Havuç,” demişti. “Gece Bekçileri’nden. Siz, Bay O’lüm’sünüz, değil mi? Size nasıl yardımcı olabilirim?”

“Ne? H-ayır! Olamazsın! Hayır. Sen işine b-ak.”

Geçmiş başını sallamış, ona gülümsemiş ve geleceğe doğru yoluna devam etmişti...

Havuç duvara bakmayı bıraktı.

“Üç dolara bir ikonograf kutusu aldım içinde, cinler olan bir şey. Kutuyu bir şeylere doğru tutuyorsun ve, resmini çiziyor, bugünlerde Çokmoda. Odamın ve teşkilattaki arkadaşlarımla resimlerini ekliyorum. Komikli El Hareketi yapanın adı Nobby, Yontulmamış Bir Elmas gibidir ve içten içe iyi, adamdır.”

Yine durdu. Havuç haftada bir eve mektup yazardı. Cücelerin âdeti sayılırdı bu. Havuç’un boyu iki metreydi ama bir cüce olarak büyütülmüştü; yoluna *sonradan* bir insan olarak devam etmişti. Yazı sanatı onun için kolay iş değildi. Ama azmediyordu.

“Hava,” diye yazdı çok yavaşça ve dikkatle, “hâlâ Çok Sıcak...”

Edward gözlerine inanamamıştı. Kayıtları kontrol etmişti. Bir daha kontrol etmişti. Sorular sormuştu ve sorduğu sorular yeterince masum olduğundan insanlar da yanıt vermişti. Ve sonunda, Koçbaşı Dağları’na doğru bir tatile çıkmıştı, oradaki dikkatli soruşturmaları onu Bakırtepe civarındaki cüce madenlerine götürmüştü ve oradan da bir kayın ormanındaki sıradan bir çimenliğe varmıştı. Birkaç dakika boyunca sabırla kazdıktan sonra, gerçekten de kömür kalıntıları ortaya çıkmıştı.

Tüm gününü orada geçirmişti. Gün batarken ve kazdığı yeri çürümüş yapraklarla dikkatle örtüp işini bitirirken, artık tamamen emindi.

Ankh-Morpork'un yine bir kralı vardı.

Ve bu *doğru*du. Edward'ın tam da *plan* yaparken bunu fark etmiş olması *kader*di. Ve *kader* olması da *doğru*du; çünkü şehrin *görekemli* geçmişi, onu bayağı *bugününden* kurtaracaktı. Edward'ın bir *amacı* vardı ve o amaca ulaşmanın *yolunu* bulmuştu. *Vesaire, vesaire...* Edward'ın düşünceleri genelde bu minvalde giderdi.

Edward, *italik* düşünebilirdi. Bu tür insanları dikkatle izlemek gerekir.

Tercihen, güvenli bir mesafeden.

“Gönderdiğiniz son mektupta birilerinin, gelip beni sorduğunu yazmışsınız, bu Harika, buraya geleli Beş Dakika olmadı ve şimdiden Şöhhret oldum demek ki.

Maden Kuyusu No. 7'yi açtığınızı duyduğuma sevindim. Burada çok mutlu olsam da, Memlekette geçirdiğim Güzel Günleri özlediğimi Söyleyebilirim size. Bazen, İzin günümde gidip Kilerde, oturuyorum ve kafama balta sapıyla vuruyorum ama, his Aynı Olmuyor elbette.

Bu mektubun sizi afiyette bulduğunu umuyorum,

Saygılarımla,

Sizi seven oğlunuz, evlatlık,

Havuç.”

Mektubu katladı, ikonografları arasına sıkıştırdı, erimiş mum damlatıp başparmağıyla mühürledi ve mektubu pantolonunun

cebine koydu. Ankh-Morpork'la Koçbaşı Dağları arasındaki cüce postası oldukça güvenilirli. Çalışmak için, gittikçe daha fazla sayıda cüce şehre geliyordu ve cüceler çok vicdanlı bir ırk olduklarından, çoğu, memlekete para gönderiyordu. Bu yüzden cüce postası, olabilecek en güvenli hizmetti, çünkü titizlikle korunuyordu. (Cüceler altını çok sever. Bir cüce grubuna yaklaşıp “ya paranızı ya canınızı” diyen bir haydut, yanında bir katlanır sandalye, yeterli miktarda azık ve okuyacak bir kitap falan getirirse çok iyi olur, çünkü bu tehdidin başlattığı tartışma ve karar, çok uzun sürebilir.)

Havuç yüzünü yıkadı, deri gömleğini, pantolonunu ve zincir zırhını giydi, göğüs plakasının tokalarını taktı, miğferini kolunun altına aldı ve gelecekte onu bekleyen şey her ne ise onunla yüzleşmeye hazır ve nazır, neşeyle dışarı çıktı.

Burası, başka bir yerdeki başka bir odaydı.

Küçük bir yerdi. Sıvaları dökülmüştü. Tavanı, şişman bir adamın yatağının altı gibi bel vermişti. Mobilyalar yüzünden de iyice sıkış tıkiş görünüyordu.

Eski, güzel mobilyalardı ama bu odaya uygun değillerdi. Bunlar yüksek, yankılı salonlara aitti; oysa burada dip dibe duruyorlardı. Koyu renk meşeden sandalyeler vardı. Uzun konsollar vardı. Hatta bir tam takım zırh bile vardı. Devasa masanın etrafına oturmuş yarım düzine kadar insan odaya zar zor sığmıştı. Masa da odaya zar zor sığmıştı.

Gölgelerin arasında bir saat tıkırdıyordu.

Hava hâlâ epay aydınlık olsa da kalın kadife perdeler sımsıkı çekilmişti. Gerek günün sıcaklığı, gerekse büyüü fenerin mumları yüzünden, içerdeki hava boğucuydu.

O anda ekrandaki tek görüntü, Onbaşı Havuç Demirdöküm-cüoğlu'nun, oldukça iyi çekilmiş bir profiliydi.

Küçük fakat seçkin seyirci topluluğu, ev sahiplerinin keçileri kaçırdığından kuşkulanan ama yemeklerini yer yemez kalkmak da ayıp olacağından duruma tahammül eden insanların ifadesiz yüzleriyle, görüntüyü izliyordu.

“Ee?” dedi bir tanesi. “Onu şehirde dolanırken görmüştüm sanırım. Ne olmuş? Bu alt tarafı bir bekçi, Edward.”

“Elbette. Alt tarafı bir b-ekçi olması şart. Mütevazı bir yaşam. Kl-asik şab-lona uyuyor.” Edward O'lüm işaret verdi. Bir başka slayt, bir tıkırtı eşliğinde makineye yerleştirildi. “B-u ise, canlı modelden çizilmedi. B-u, Kral P-paragore. Eski b-ir tablodan çekildi. B-u ise...” –*tık!*– “...K-ral II. Veltrick. Bir b-aşka p-ortreden. B-u, Kraliçe IV. Alguinna. Çenesinin kıvrımına bakın. B-u da...” –*tık!*– “...b-aygın Webblethorpe'un zamanından kalma, yedi p-eni değerinde madeni p-ara. P-aranın üstündeki p-ortrenin çenesine ve genel k-kemik yapısına dikkat çekerim. Ve b-u da...” –*tık!*– “...b-ir çiçek vazosunun başaşağı resmi. Hezarenç-içeği sanırım. B-u... bu ne ya?”

“Şey, affedersiniz Bay Edward. Birkaç slayt arttı ve cinler de yorulmamıştı ve ben de...”

“Bir sonraki slayt lütfen. Sonra ç-ıkabilirsin.”

“Peki Bay Edward.”

“Bu vardiyanın işkencecisine b-aşvur.”

“Peki Bay Edward.”

*Tık!*

“Bu da oldukça iyi bir... Aferin Bl-enkin. Kraliçe Coanna'nın oldukça iyi bir b-üst resmi.”

“Teşekkür ederim Bay Edward.”

“G-erçi g-öğsünden ziyade yüzünü görsek, benzerlikten daha emin olabilirdik. B-u kadarı yeterli. Çıkabilirsin, Bl-enkin.”

“Başüstüne Bay Edward.”

“İşkenceciye söyle, kulaklardan b-iraz aliverse yeter.”

“Peki Bay Edward.”

Hizmetkâr kapıyı arkasından dikkatle kapattı ve başını hü-zünle iki yana sallayarak mutfağa indi. O'lüm ailesi, aile işken-cecisi tutacak paradan senelerdir yoksundu. Sırf delikanlının hatırına, mutfak bıçağıyla elinden geleni yapması gerekecekti.

Misafirler ev sahibinin konuşmasını bekledi ama Edward konuşmaya niyetli görünmüyordu. Gerçi Edward söz konusu olduğunda tam olarak bilmek zordu. Heyecanlandığı zaman... Tam olarak kekelemek değil de... Sanki beyni, ağzını geçici ola-rak durduruyormuş gibi oluyordu. İlgisiz yerlerde duraksaya duraksaya konuşuyordu.

Sonunda seyircilerden biri, “Pekâlâ. Ne anlatmaya çalışıyor-sun?” dedi.

“Benzerliği gördünüz. Ç-ok açık değil mi?”

“Ah, hadi ama...”

Edward O'lüm, önündeki deri çantayı kendine çekti ve iple-rini çözmeye başladı.

“Ama... ama ç-ocuğu Diskdünya cüceleri evlat edindi. Onu bebekken Koçbaşı Ormanlarında bulmuşlar. Etrafta yanan ara-balar, c-esetler falan varmış. Haydut saldırısı sanırım. C-üceler enkazın içinde bir de kılıç bulmuş. Kılıç şimdi onda. Çok eski bir kılıç. Ve her zaman k-eskin.”

“Ee? Dünya eski kılıçlarla dolu. Ve bileyi taşlarıyla.”

“Bu kılıç, k-onvoydaki arabalardan birinde iyice saklanmış-mış ve ancak araba p-arçalanınca ortaya çıkmış. Tuhaf değil mi?”

Bir kılıcın, el altında durmasını beklersin, değil mi? Kullanılmak için? Hem de haydutlarla dolu bir d-iyarda? Neyse... Sonra oğlan büyüyor ve... K-aderin cilvesiyle... O ve kılıcı Ankh-Morpark'a geliyor. Şimdi de Gece Bekçileri'nde çalışıyor. Onu görünce g-özlerime inanamadım!”

“Bu yine de hiçbir şeyi...”

Edward bir elini kaldırdı ve sonra çantadan bir paket çıkardı.

“D-ikkatle s-oruşturdum ve haydutların nerede saldırdığını öğrendim. Mekânı büyük dikkatle incelediğim zaman, orada eski araba ç-ivileri ve birkaç bakır p-ara buldum. Kömürlerin arasında da... *b-unu*.”

Boyunlarını uzatıp baktılar.

“Yüzüğe benziyor.”

“Evet. Y-üzeği kararmış elbette, a-ks... a-ks... a-ksi hâlde çok daha önce b-ulunurdu. Muhtemelen arabada bir yere saklanmıştı. Kısmen temizlettim. Zar zor da olsa üzerindeki yazıyı okuyabiliyorsunuz. B-akın, *burada da*, Kral Tyrril zamanında, AM 907'de Ankh'ta hazırlanan r-esimli kraliyet mücevherleri envanteri var. Dikkatinizi, lütfen, d-ikkatinizi sayfanın sol alt köşesindeki küçük alyansa ç-ekebilir miyim? Ressamın yazıyı da çizdiğini göreceksiniz.”

Herkesin incelemesi epey zaman aldı. Doğal olarak kuşkucu insanlardı. Hepsi, kuşku ve paranoya sayesinde hayatta kalmayı başarmış insanların soyundan geliyordu.

Çünkü bunların hepsi aristokrattı. Aralarında, büyük büyük büyükdelerinin adını ve hangi utanç verici hastalıktan öldüğünü bilmeyen tek bir kişi bile yoktu.

Pek de güzel olmayan yemeklerini yeni bitirmişlerdi. Neyse ki bazı çok eski ve kıymetli şaraplar yemeğe eşlik etmişti. Ve



hepsi, Edward'ın babasını tanıdığı için gelmişti. O'lüm ailesi, şimdi kıt kanaat geçiniyor olsa da eski ve saygın bir aileydi.

"İşte, g-örüyorsunuz," dedi Edward gururla, "kanıtlar kesin. Bir kralımız var!"

Seyirciler birbirleriyle göz göze gelmemeye çalıştı.

"Memnun olacağınızı s-anıyordum," dedi Edward.

Sonunda, sessiz uzlaşmayı Lord Rust dile getirdi. O asil, mavi gözlerde acımaya yer yoktu; acıma, hayatta kalmaları için gerekli bir nitelik değildi. Yine de bazen, bir parça nezaket gösterme riskine girebilirlerdi.

"Edward," dedi Lord Rust, "Ankh-Morpork'un son kralı yüz-yıllar önce öldü."

"H-ainler tarafından idam edildi!"

"Soyundan gelen biri bulunsa bile, bu zamana kadar o soylu kan ephey sulanmıştır, sence de öyle değil mi?"

"Soylu k-an s-ulandırılmaz!"

Ah, diye düşündü Lord Rust, demek *o türden* biri bu. Genç Edward, bir kralın dokunuşunun, sıracı hastalığını falan iyileş-tirebileceğini düşünüyor; sanki kraliyet, sülfürlü merhemin mu-adiliymiş gibi... Genç Edward, bir kralı hakkı olan tahta otur-tmak için oluk oluk kan dökülebileceğini, hatta tacı savunmak için başvurulmayacak alçaklık olmadığını düşünüyor. Tam bir romantik...

Ama Lord Rust hiç romantik biri değildi. Rust ailesi, Ankh-Morpork'taki monarşi sonrası yüzyıllara, alım-satım ve kiralama işine girerek, kişisel ilişkiler kurarak ve genel olarak aristokrat-ların öteden beri yaptığı şeyleri yaparak –yani kemerleri sıkıp hayatta kalarak– rahatlıkla uyum sağlamıştı.

"Eh, belki." diye itiraf etti, çatıdan atlamak isteyen birini vaz-

geçirmeye çalışan birinin nazik sesiyle. “Ama Edward, kendimize şu soruyu sormalıyız: Bu devirde Ankh-Morpork’un bir krala *ihtiyacı* var mı?”

Edward ona çıldırmış gibi baktı.

“İhtiyaç mı? *İhtiyaç mı?* G-üzel şehrimiz bir t-iranın t-opuğu altında inim inim inlerken mi!?”

“Ah. Vetinari’yi kastediyorsun.”

“Adamın bu şehre neler yaptığını g-örmüyor musun?”

“Pek nahoş, küçük bir zıpçıkta, evet,” dedi Leydi Selachii, “ama şehre *dehşet saldığı* söylenemez pek. Kelimenin tam anlamıyla değil.”

“Hakkını vermek lazım,” dedi Vikont Skater, “şehir tıkr tıkr işliyor. Hemen hemen. Sıkı dostlar falan, bir şeyler yapıyorlar.”

“Sokaklar, Çılgın Lord Snapcase zamanında olduğundan çok daha güvenli,” dedi Leydi Selachii.

“D-aha mı güvenli? Hırsızlar Loncası’nı Vetinari kurdu!” diye bağırды Edward.

“Evet, evet, elbette. Pek bayağı bir şey kesinlikle. Ama diğer yandan, bir senelik küçük bir aidat karşılığında, sokaklarda güven içinde yürüyebiliyoruz...”

“Vetinari’nin hep dediğı gibi,” dedi Lord Rust, “illa suç olacaksa, *örgütlü* suç olması daha iyi.”

“Bence,” dedi Vikont Skater, “tüm lonca üyeleri, sırf başka birisi daha kötü olacağı için tahammül ediyor ona, değil mi? Bazı... zor yöneticiler gördük kesinlikle. Cani Lord Winder’i unuttunuz mu?”

“Ya da Kaçık Lord Harmoni’yi,” dedi Lord Monflathers.

“Gülen Lord Scapula,” dedi Leydi Selachii. “Çok *keskin* bir mizah anlayışı vardı.”

# Terry Pratchett

## ASAYİŞ BERKEMAL

*“Vimes, şimdiye kadar trollerle, cücelerle ve ejderhalarla yüzleşmişti. Ama artık yepyeni bir türle yüzleşmek zorundaydı: zenginlerle.”*

Bekçi Teşkilatı'nın yüzbaşı Sam Vimes, evlenip emekli olmak üzere. Ancak, Diskdünya'nın en büyük, en kozmopolit şehri Ankh-Morpork *yine* tehdit altında. Biri ya da birileri, daha önce hiç görülmemiş bir yolla, seri cinayetler işlemeye başlıyor. Kimlik belirsiz, polisler çaresiz...

*“Polis sözcüğünün nereden geldiğini biliyor musun? Şehir anlamına gelen, eski bir sözcüktür. Biz, şehrin memurlarıyız.”*

Fakat kahramanlar, en olmadık anlarda ortaya çıkar. Şimdi de şehrin küllerinden doğup yükselen yeni biri var: iki metrelik cüce, dürüst ve mert delikanlı, teşkilatın “düz” onbaşı Havuç. Acemi bekçileriyle birlikte asayişin vücut bulmuş hâli.

Diskdünya'nın on beşinci kitabı *Asayiş Berkemal*, unutulmaz dedektif öykülerini aratmayan kurgusu ve kontrolsüz gücün ellerinde çırpınan karakterleriyle, lağım kanallarından yüksek kulelere uzanan bir kara polisiye!

[f](#) DiskDunyaTurkiye [t](#) diskdunya\_tr [@](#) diskdunya

**Delidolu**

delidolu.com.tr  
[f](#) [t](#) [@](#) delidolukitap

